

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

Tale til samråd d. 14. april 2021 om havmiljøet i Lillebælt

Miljøministerens besvarelse af samrådsspørgsmål AZ stillet efter ønske fra Rasmus Vestergaard Madsen (EL) den 18. marts 2021.

Samrådsspørgsmål AZ

Hvilke initiativer agter miljøministeren at igangsætte for at afbøde en potentiel marin katastrofe i Lillebælt og opnåelse af god økologisk tilstand senest i 2027? Der henvises til henvendelsen fra 16 borgmestre den 4. marts 2021 om problemer med havmiljø, der tager livet af de danske erhvervsfiskere, jf. MOF alm. del – bilag 387, og rapporten ”Iltsvind i danske farvande – august-september 2020”, Rådgivningsnotat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet, den 2. oktober 2020 (https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notatet_2020/N2020_63.pdf), der viste en særlig forværring i det sydlige Lillebælt.

Svar

Tak for spørgsmålet.

Det er afgørende, at vi passer på naturen og biodiversiteten. Det gælder også vores vandmiljø, som er et vigtigt levesteder for dyr og planter.

Lillebælt er et følsomt havområde. Det viser sig bl.a. i de gentagne iltsvindshændelser. Og jeg forstår den bekymring for havmiljøet, som de 16 borgmestre fra Fyn ved Lillebælt rejser i deres brev til mig.

Sidste vinter deltog jeg i en konference med fokus på nuværende og fremtidige tiltag for at afhjælpe miljøproblemerne i Lillebælt.

Og jeg har taget initiativ til et møde med borgmestrene, hvor vi sammen får mulighed for at drøfte kommunernes forslag og overvejelser til indsatser, der kan understøtte arbejdet med at få et bedre og sundere havmiljø i Lillebælt.

Det er glædeligt, at kommunerne har fundet sammen på tværs om at løse udfordringen. Der er brug for alle gode kræfter for at skabe de nødvendige forandringer i miljøtilstanden.

Og vil jeg gerne rose de mange gode initiativer, der allerede er igangsat i Lillebælt, bl.a. gennem Naturpark Lillebælt.

Det er ikke kun i Lillebælt, der er behov for at styrke indsatsen i havmiljøet.

Danmark skal i 2027 have gennemført de indsatser, som er nødvendige for at opnå god økologisk tilstand for at efterleve vandrammedirektivet. Og kun ganske få kystvande lever i dag op til målet.

I de kommende vandområdeplaner planlægges, hvilke vandmiljøindsatser, der skal gennemføres i den kommende planperiode fra 2022-27. De fleste virkemidler kender vi allerede, men der vil også blive behov for at udvikle nye.

Den væsentligste presfaktor i forhold til danske kystvande er påvirkning med næringsstoffer – kvælstof og fosfor. Vi ved, at kvælstofbelastningen skal nedbringes markant for at kunne skabe god miljøtilstand.

Den primære kilde til næringsstofpåvirkningen af de danske kystvande er udledninger som følge af landbrugsdrift, som på landplan står for ca. 70 % af den samlede tilførsel af kvælstof til kystvande på landsplan. [Spildevand udgør til sammenligning ca. 10% på landsplan og resten er baggrundsbidrag].

Idet landbruget står for den største andel af udledningen af næringsstoffer, er det også afgørende, at landbruget bidrager væsentligt til at nedbringe belastningen – det siger sig selv.

Regeringen har allerede af to omgange styrket indsatsen for at begrænse kvælstofudledningen til vandmiljøet fra landbruget. I 2019 besluttede regeringen, dens støttepartier og Alternativet at skrue op for den målrettede kvælstofregulering. Og i 2020 blev der, som opfølgning på kvælstofudvalgets vurdering af den tidligere regerings Fødevarer- og landbrugspakke, besluttet yderligere tiltag til at styrke indsatsen for at begrænse udledningen af kvælstof fra landbruget.

Som mange af jer allerede har hørt på de tekniske gennemgange om kvælstofmålbelastning og indsatsbehov, vurderes det foreløbigt, at kvælstofindsatsbehovet på landsplan til de kommende vandområdeplaner er på cirka 15.000 tons. Det tal er Miljøstyrelsen fortsat ved at konsolidere og kvalitetssikre.

For at komme i mål i kystvandene – og det gælder også i Lillebælt – er vi i mange vandområder afhængige af, at andre lande også leverer reduktioner i kvælstofudledningen. Derfor er det regionale samarbejde, som vi har med de omkringliggende lande, om mål og indsatser i forhold til at nedbringe udledningen af næringsstoffer også væsentlig.

Kvælstofindsatserne kommer vi til at se nærmere på i forbindelse med landbrugsforhandlingerne.

Regeringen ønsker at indgå en bred aftale om, hvordan den nødvendige grønne omstilling af landbruget skal gribes an.

Forud for landbrugsforhandlingerne har regeringen udarbejdet 7 principper for en kommende aftale.

Dem vil jeg ikke remse op her, men jeg vil fremhæve, at ud over ambitionen om en bred aftale, drejer et af principperne sig netop om at passe bedre på vandmiljøet i vores vandløb, søer, fjorde, kystvande og grundvand ved blandt andet at nedbringe udledningen af næringsstoffer mærkbart.

[Vi kommer også til at se på behovet for en yderligere spildevandsindsats for at komme i mål med de nødvendige indsatser i vandområdeplanerne frem mod 2027. Særligt i forhold til tilstanden i vandløb er der brug for yderligere indsats for den spredte bebyggelse og spildvandsoverløb. Det undersøges også, om der er behov for en yderligere spildevandsindsats i forhold til søer og kystvande]

I 2021 skal vi også have udarbejdet et indsatsprogram under havstrategidirektivet, der skal sætte rammen for arbejdet hen mod et godt havmiljø. Derudover vil der komme nye planer for Natura 2000-områderne både på land og på havet.

I regeringen ønsker vi at passe bedre på vores vandmiljø. Havmiljøet er en vigtig ressource at passe på. Også i Lillebælt.

Tak for ordet.